

RIGOR MORTIS

Reisa Petersen

Rigor Mortis: Signe recognoscible de mort, provocat per un canvi químic en els músculs, que causa un estat de rigidesa i inflexibilitat en les extremitats i una dificultat per a moure o manipular el cadàver.

S'hi distingeixen tres fases: instauració, fase d'estat i fase de resolució.

FASE I: INSTAURACIÓ

"Doncs sembla que tot està al seu lloc". Havia mirat i remirat les connexions telefòniques una vegada rere una altra. El cable no estava rosegat, la roseta encaixava perfectament a la paret i el dispositiu donava línia. Però res, no hi havia forma. Eren les vuit de la tarda del dia vint-i-u d'agost i pel que semblava ja no trucaria ningú. "Tal vegada, en acabar el noticiari del vespre..." va pensar. Però tampoc. Allà les deu es va donar per vençut i, després d'una jornada intensa i esgotadora de més de sis hores seguides assegut a la butaca del menjador tot just al costat de l'aparell, va plegar vòrduls enfilant el camí del llit amb un neguit al cor.

Com podia ser que ningú l'hagués felicitat el dia del seu aniversari? Era persona afable i amigable, els veïns li tenien certa estima i pel carrer era estrany el dia que no s'hagués d'aturar a fer-la petar amb quelcom que passés pel seu costat.

"Va Josep, no t'hi capfiquis, demà serà un altre dia". Pobre Josep Lluís. Qui s'ho anava a imaginar que justament aquella jornada seria l'última entre els seus amigables veïns! Bé, de fet, Josep Lluís Climent i Fonollosa feia temps que havia traspassat, però d'això, ell, encara no en tenia constància. Malgrat tot, els designis de la roda kàrmica del destí són inexorables, i la vida, o la mort, es cobraria el bitllet endarrerit al preu que fos necessari.

L'endemà va començar de forma pausada i serena. Amb el cos reposat i havent dormit les hores pertinents, fet gairebé obligatori per al bo d'en Josep Lluís, les coses es veien d'una altra forma. El dia del seu aniversari ja era passat, i el nostre home es va alçar del llit amb la predisposició d'esborrar qualsevol neguit del seu interior i emprendre les tasques que ell mateix s'havia encomanat. Què millor per estrenar la seixantena que posar-se al dia amb tot allò que tenia endarrerit? La jubilació li deixava tot el temps del món, i era un bon moment per pagar tots els rebuts als quals encara no havia pogut fer front: contribucions, permisos, llicències i d'altres mèrits i deures burocràtics que se solen oblidar o deixar passar amb certa facilitat.

La calor pròpia de l'època estiuenca no li va pas impedir la llarga caminada fins la plaça de l'Ajuntament, on s'hi trobaven les principals oficines i sucursals de les diferents administracions i empreses que havia de visitar. Aquell era el punt neuràlgic del poble que, per petit que fos, tenia el seu propi racó de negocis i finances. Després de tot allò, potser encara li quedaria temps per visitar el bar del cantó i fer un d'aquells vermutos tradicionals que tant li agradaven.

Josep Lluís, de costums fixes i arrelades, sempre ha mirat amb desconfiança els canvis propis de les diferents èpoques que li ha pertocat viure. Potser per això encara duu barret tot l'any. Els empleats de les oficines bancàries no n'eren una excepció d'aquest recel, i aquell noieta en pràctiques que hi tenia tot just al seu davant quan va entrar per la porta principal del banc era una prova fefaent de la seva desconfiança vers els temps moderns. Els pèls engominats amb una cresta incipient que s'apuntava front amunt i els tatuatges que tot just s'albiraven pel botó desfet de la camisa eren signes inequívocs de catàstrofe imminent.

Al cap d'uns breus segons, una lleu rondinada de l'oficinista eventual el va treure dels seus pensaments.

- Mmmm....

- Què hi ha algun problema, noi?

- Em pot deixar el seu carnet, si us plau? -va comentar el becari amb gest preocupat.

- Oh, i tant. Tingui -va respondre amb desconfiança mentre li allargava el document.

Una altra rondinada...

- Ho sento, senyor... Climent -va dir seriosament fent que no amb el cap-. És que no hi consta.

- Com què

no hi consta? I què vol dir això? -va preguntar perplex.

- Bé, doncs... Està segur que vostè és d'aquest banc?

- Home, tu diràs, nano. Fa quaranta anys que hi tinc tots els meus estalvis!

- Un segon, si us plau, ara torno.

Josep Lluís, que no estava entenent res de res, observava com el jove es dirigia amb prestesa cap a l'altre costat de l'oficina per parlar amb un company que, tot sigui dit, el nostre home tampoc identificava. De sobte, es va adonar d'un fet realment curiós: tots els treballadors d'aquella oficina li eren completament desconeguts! Els habituals Eulàlia i Antonio no eren allà dins, i enlloc d'ells hi havia una colla de brètols mal fargats que no saben ni lligar un parell de lletres a dintre d'una pauta escolar.

A la fi, el noi de marres va tornar amb cara de preocupació.

- Senyor... Climent -va dir amb el gest seriós i capficat- ho sento però no podem tramitar-li el pagament. Si no hi consta, no hi ha res a fer.

- On no "hi consto"?

- Al banc de dades de l'oficina. Bé, de fet tampoc al de la central. Segurament es tracti d'una fallida informàtica o alguna errada puntual, però si no hi surt no li puc dur a terme la gestió.

- Oh! I què se suposa que haig de fer, jo, ara? Ben bé he de pagar els rebuts, no?

- Provi d'anar a l'Ajuntament i demanar una fe de vida. Si em porta aquest paper potser li pugui arreglar d'alguna forma.

- Caram! -va exclamar en Josep Lluís fastiguejat-. Una fe de vida. Però siestic ben viu, jo!

Però el noi, jove i distant, se'l va mirar arronsant les espatlles sense saber massa bé que fer, mentre en Josep encarrellava el camí de sortida completament enfurismat.

L'Ajuntament estava situat al costat mateix de l'oficina bancària, i en Josep Lluís, que hi va entrar encara amb el cap calent i esvalotat, va accedir-hi per la porta principal amb la intenció de matar dos ocells d'un sol tret.

"Renoï, més novells!" Va remugar tot just creuar el llindar de la porta principal. "El personal de l'administració es pren les vacances molt seriosament"

Mentre en Climent restava dret al primer dels mostradors d'atenció al client, no va poder evitar fixar-s'hi en el magnífic moreno estiuenc que lluïa l'administrador que el va atendre.

- Climent, Climent... Josep Lluís ha dit?

"Ja hi tornem a ser"

- I viu al carrer de l'Om número 13?

- Què hi passa res, noi? -va preguntar amb gest contrariat el pobre d'en Climent.

- Ho sento però és que.. -el becari, jovenet i amb certa inexperiència, començava a fer els mateixos gestos que l'empleat del banc de fa només uns minuts..

- No m'ho digui. No hi consta -va contestar en Josep Lluís amb el nas arrufat.

- Escolti, senyor...

- Climent!

- Sí, sí, això... Està segur que vostè viu al poble?

- Com diu? Em pren per dement o què?

- No home -li explica el noi amb certa timidesa-, ho dic perquè pot ser que aquesta adreça correspongui a la "Partida de dalt", de la que depèn l'altre consistori, com deu saber.

- La "Partida de dalt", maco -va espletar visiblement enfadat- és a l'altra banda del poble. Sé molt bé de qui depenc, jo!

-A veure, va, va, no ens fiquem nerviosos -va afegir en Climent-. Què necessito per provar que efectivament visc al poble i arreglar aquest desgavell d'una vegada per totes?

- Té alguna factura? Un rebut de la llum, per exemple? Si vol -va continuar explicant el becari davant la desfiguració momentània que estava duent a terme el rostre del bo d'en Josep Lluís-, pot anar a l'oficina elèctrica d'aquí al davant i que li facin un extracte. Alguna vegada ens ha passat que el cens...

Gairebé no va poder acabar la frase. En Climent es va posar amb resignació el barret d'estiu, de palla, és clar, i amb la cara vermella i el cor calent va sortir de pressa i corrents

cap a l'oficina de la Companyia Eléctrica, de Gas i Carburants que justament romania al cantó mateix de la plaça.

I no van passar ni cinc minuts quan va sortir rondinant a tort i a dret exclamant amb veu alta i de forma vehement unes paraules que els nostres estimats lectors a hores d'ara ja es deuen imaginar...

- No hi consta! No hi consta!

A la recerca del certificat de naixement que els de l'elèctrica li van aconsellar portar amb prestesa, el nostre home va fer cap a la darrera de les oficines d'aquell curiós matí. Efectivament, el jutjat de pau seria l'última estació del malaguanyat periple que estava fent el bo d'en Josep Lluís, i de passada sigui dit, l'últim escull cap a la follia incipient que apuntava al seu interior.

El tercer taulell que visitava durant la jornada no era gaire diferent dels altres, si no fos per la pols que s'hi acumulava, gairebé de forma perenne, al mostrador on hi havia situat la Paquita, la dona que el va atendre. Una senyora que semblava adobada en mil batalles des de temps immemorials i que de ben segur el podria treure d'aquell embolic. O al menys és el que va pensar el nostre home tot just la tenia al seu davant... Un parell de frases més, però, les coses ja començaven a torçar-s'hi per al malaguanyat Josep Lluís.

- Està segur que vostè va nàixer aquí, senyor Climent? -li va endegar mentre cercava a l'ordinador.

- Oh, i tant, senyora Paquita -va dir mentre li llegia amb atenció el seu nom a la targeta de la solapa-. A l'habitació dels meus pares, amb llevadora i aigua calenta. Tal com manen els cànons!

- Doncs...

No va caldre dir res més.

Tot i "no constar" enlloc el nom del nostre malaguanyat home, la Paquita es va resistir a donar el cas per perdut, i es va posar a buscar entre caixes, carpetes i fitxers encartonats que decoraven les antigues prestatgeries d'aquella cambra mil·lenària. Però res. El nom de

Josep Lluís Climent i Fonollosa no figurava enlloc. Cansat i derrotat, tot hagués pres un caire diferent si no hagués estat per aquella última frase que la senyora Paquita va dir amb total desconeixement de causa i sense malícia ni mala intenció alguna. Una sentència que va enfonsar per sempre més el pobre Josep i va marcar el camí del seu destí.

- És que sembla que vostè no existeixi, senyor Climent!

FASE II : ESTAT

El timbre sonava amb insistència. Tres vegades seguides que van espatllar la sagrada becaina del pobre Josep. La quarta timbrada el va agafar tot just obrint el pany.

- Ja hi vaig! Ja hi vaig! -va exclamar malhumorat mentre obria el portaló de casa.

A l'altra banda del llindar, clavat al seu davant, l'Antoni Sorribes romania dret com un estaquirot amb un somriure d'aquells que t'hi atrapen sense remei. Llargarut i escardalenc, vestia de forma impecable amb indumentària estival, corbata fina de seda i un bigoti refinat que li conferien un estil ben distingit.

- Bona tarda, senyor...

- Climent, Josep Lluís Climent i Fonollosa. I vostè?

- Renoi! Quin gran nom! Permeti'm que em presenti, naturalment. Em dic Antoni Sorribes i Balaguer, natural de la capital i, cregui'm quan li dic, que sóc la seva salvació.

Tot just després de dir aquelles últimes paraules, en Josep Lluís va creure distingir una espècia d'aura lluminosa que sobresortia del cap del senyor Sorribes, conferint-li un alo misteriós, gairebé diví, que el va deixar momentàniament bocabadat. És clar, però, que només era el reflex del sol s'albirava de refiló per la mateixa esquena del visitant...

- Ja pot ser ben bé vostè el mateix Messies, estimat senyor Sorribes. En bon dia m'agafa!

- Ah! Per això he vingut, amic meu, si em permet la confiança, és clar -el senyor Climent va fer que sí amb el cap amb un gest de complicitat-. El que vinc a oferir-li és més fiable que la mateixa divinitat!

- Digui'm, senyor Climent, que pateix d'alguna malaltia? -va afegir en Sorribes.

- Valga'm Déu! Què diu, ara? No, i tant que no. Estic fort com un rogle! Miri, miri -deia en Josep Lluís mentre es pegava uns forts cops sonors a l'irrisòria panxa que li sobresortia cinturó amunt.

- Doncs està de sort. Precisament el paquet que oferim està destinat a les persones sanes i saludables com vostè. Li presento -va dir mentre giravoltava una tauleta electrònica

que mostrava una pantalla plena de lletres i gargots- l'assegurança de vida més complerta i moderna del mercat. Ho és tant, que no hi ha quelcom al món que no cobrim. Accidents, incidents, malalties... fins i tot els refredats d'estiu!

De sobte, una gran idea va il·luminar el cervell d'en Climent, que meravellat, va veure en tot allò una oportunitat inequívoca per solucionar tots els problemes que li havien sorgit en el dia d'avui.

- Escolti una coseta, senyor Sorribes, amic meu -li va dir mentre amb un lleu gest amb el braç el feia passar a dintre de casa-, aquesta assegurança, al ser de vida, prova fefaentment que jo en tinc, de vida, oi que sí? És a dir, si la meva vida està assegurada, és que en posseeixo una, d'existència...

- Oh i tant! Tingui per ben segur que tindrà la vida més assegurada de totes les vides que hi pot haver. Li ho ben asseguro!

- No se'n parli més! -va exclamar cofoi en Climent-. On haig de firmar?

- Caram! Tots els clients foren com vostè! Abans, però, em permetrà emplenar un breu qüestionari de cortesia per a l'empresa, oi?

- És clar, home!

- A veure... Josep Lluís Climent i Fonollosa... -anava recitant en Sorribes-, natural de tal, al carrer tal... Telèfon mòbil?

- Ah no! D'aquests no en gasto, jo. El meu és dels de tota la vida, amb roseta i decorant la tauleta del menjador al costat de la butaca.

- Mmmm...

Aquells lleus grunyits no sonaven massa bé.

- Veurà senyor Climent, és que l'empresa ho notifica tot per "whatsapp" o correu electrònic. Què en té vostè, d'això?

- La meva bústia és de metall i d'alumini. Si fos electrònica ben bé em podria enrampar, no creu?

En Climent començava a fer cara de no entendre allò que deia en Sorribes, que al seu temps, començava a canviar el gest defugint d'aquell somriure tant simpàtic que havia encisat en Josep Lluís.

- És que nosaltres tot ho fem arribar per via digital... Però bé, bé, no es preocupi. Li farem arribar les notificacions d'alguna forma. Què té Feisbur?

- El què?

- Tuister? Pintagram? Puenti?

En Josep anava fent que no amb el cap.

- No es preocupi, no es preocupi! -exclamava amb el somriure forçat.

De sobte, el venedor d'assegurances va començar a plegar trastos amb prestesa.

- El tràmit pot durar un parell o tres de dies, però li ben asseguro que aquesta mateixa setmana tindrà la seva pòlissa enllestida i preparada per firmar. Bé -deia mentre la mà per estrènyer-la amb la del seu interlocutor-, ha estat un plaer senyor...?

- Climent i Fonollosa, home!

- Ah! Sí, sí, és clar.. -va dir alhora que marxava de pressa i corrents amb tots els vàrduls a les mans.

"Quin home més estrany", va pensar en Josep Lluís tan aviat havia creuat la porta, "deu ser bipolar..."

* * * *

El telèfon del menjador sonava amb una perseverança inusitada. Fins i tot semblava que els tons de trucada es compassaven més ràpid d'allò habitual.

- Digui'm! (Un altre cop la becaina interrompuda).

- El senyor Fonollosa? A l'altra banda de l'aparell una senyora amb veu de xiulet esgarrapat preguntava amb un cert to exasperat.

- Climent i Fonollosa, jo mateix. En què la puc servir, senyoreta?

- Li truquem de la companyia d'assegurances.

- Oh! Digui'm, senyoreta. Suposo que ja deuen tenir la meva pòlissa a punt, no? Ja fa tres setmanes llargues de la visita del senyor Sorribes i començava a pensar que se n'havien oblidat.

- Veurà senyor Fonollosa...

- Climent...Climent... -va contestar certament contrariat.

- Sí, sí, això. Li truquem per explicar-li que no podem tramitar l'assegurança.

- Òndia! I això?

- Mmmm... (un altre cop aquell grunyit que treia de polleguera). Veurà senyor Fonollosa...

- Climent!

- Sí, sí, això. Vostè, com li diria... vostè té alguna classe de problema amb la justícia?

- Vatua l'olla! Què diu! I tant que no!

- I no està participant en algun programa de protecció de testimonis?

- Però quina classe de preguntes són aquestes? Què s'ha begut l'enteniment, senyoreta? -va respondre el nostre home completament foragitat de polleguera.

- Veurà senyor Fonollosa...

- Cli...(ho va deixar córrer). Què?

- Tenim la costum a l'empresa, d'acord amb les ordenances publicades a les lleis pertinents, de dur a terme una exhaustiva, gairebé mil·limètrica, investigació del perfil psicològic i social de tots aquells que estan a punt de firmar els nostres productes. Aquest anàlisi, completament legal i feta a través de la xarxa virtual i dels motors de cerca habituals, té la missió de constatar que els nostres clients no són uns estafadors, ni molt menys, és clar, que estiguin en ordres de recerca i captura o semblants...

- Sí, sí -en Climent escoltava aquella dissertació atentament.

- Doncs que vostè... -la senyora del telèfon es mostrava obertament dubitativa. Estava mesurant les paraules per tal de no fer enfadar gaire un possible client-. Resulta que vostè no hi apareix.

- Com diu?

- Què no hi surt.

- On no hi surto?

- A internet.

- I què? -va preguntar sorprès.

- Doncs que no pot ser.

- Com que no pot ser? Miri senyoreta, no sé de què em parla. Jo no conec això d'"internet" ni res del que em comenta. Ha mirat la guia telefònica?

- La què? -va preguntar contrariada la interlocutora de la companyia.

- Tant s'hi val -va respondre en Climent resignat.

- Veurà senyor Climent, és que el problema amb el que ens trobem és completament nou per nosaltres. Tothom hi surt a internet. Per ben poca cosa que hi faci, una senzilla foto penjada a qualsevol lloc, un comentari en algun fòrum... Tant dóna. La qüestió és que vostè hauria de ser-hi, allà dins i no hi és. No hi consta!

- Senyoreta, jo estic a casa meva. Sempre estic a casa meva! Si em volen trobar, ben bé poden trucar a la porta!

- Senyor Fonollosa...

- Climent!

- Sí, sí, això. És que no li podem fer l'assegurança de vida - va dir amb un to seriós i solemne-, perquè vostè, senzillament, no en té, de vida.

FASE III: RESOLUCIÓ

L'espessa boira que cobria el paisatge dificultava amb escreix la visió. Tot i això, Josep Lluís caminava amb pas ferm i decidit, empès per una força sobrenatural que el guiava cap avant. Al seu voltant podia distingir amb prou feines una munió d'ombres que avançaven en la mateixa direcció. Tots cap endavant, sempre cap endavant.

"Quina boira pixadora més estranya", pensava el nostre home mentre caminava. De sobte, una lluminositat encisadora es va anar figurant. El bromall es començava a difuminar, i, per fi, en Climent va poder distingir quelcom sorprenent que el va deixar absolutament garratibat.

Al final del trajecte, tot just al davant d'una immensa portalada daurada, lluent i massissa, una figura imponent vestida amb túnica blanca i cinturó daurat s'alçava amb un gest regi i sumptuós que imposava respecte i consideració. De sobte, amb una veu d'aquelles greus i profundes que donen ordres sense necessitat de cridar, l'homenot es va dirigir al bo d'en Climent que restava al seu davant quiet com un estaquirot.

- Nom? -va inquirir mentre es mirava una tauleta d'aquelles electròniques que subjectava elegantment amb un sol braç.

- Josep Lluís Climent i Fonollosa... -va contestar dubitatiu.

- Climent, Climent... Què li ha passat a vostè?

- Doncs ara que ho diu, no li sabia ben bé explicar. He sortit a donar un tomb per airejar-me les males idees i, de sobte, una boira pixadora m'ha començat a envoltar. He seguit caminant i... fins aquí.

- Coi, però ben bé ha degut passar alguna cosa més, no? -va preguntar malhumorat el senyor imponent.

- Escolti, i vostè qui és? -va preguntar encuriós en Climent sense fer cas a l'últim comentari.

- Vaja, un altre despistat! A veure, com li diria... Diguem que a l'altra banda d'aquesta porta hi ha una festa a la qual només podrà entrar-hi amb el meu permís.

- Quina classe de festa?

- Una que dura eternament -li va contestar mentre el mirava fixament als ulls i li picava l'ullet amb un lleu somriure als llavis.

Al cap d'uns segons, en Climent, després de rumiar una estona, va caure de quatre potes.

- Òndia, Sant Pere!

- Jo mateix, sí senyor. Em pot repetir el seu nom, si us plau? No tinc gaire temps i la gent espera -va dir mentre assenyalava una immensa cua que s'estava formant tot just al darrere d'en Climent.

- Josep Lluís Climent i Fonollosa, a la seva disposició.

- Climent, Climent...

- I Fonollosa -va afegir tot ufanós.

Aquell lloc, rumiava en Josep, no pintava gens malament, i la mort, que l'havia agafat sense adonar-se'n, no semblava pas tan dolenta, va pensar mirant al seu voltant. L'emplaçament era un recés de pau que ja li aniria bé després dels últims dies viscuts.

- Què estrany... -va murmurar de sobte el sant mentre mirava i remirava els arxius de la tauleta tàctil.

- Què és estrany? -va inquirir sorprès el difunt.

Però no li va caldre resposta. De cop i volta, una sensació coneguda va envair en Climent, que tot i restar mort i traspassat, va començar a suar amb desmesura i escriu davant una frase del tot inevitable que tot just s'apuntava als llavis del benaurat patriarca celestial.

- Què no hi consta! -va dir finalment en Sant Pere.

El crit que va proferir el pobre Josep Lluís es va poder sentir al mateix infern. Un xisclé esgarrifós que li va sortir de les mateixes entranyes tot just va sentir aquella frase recurrent de la qual no s'havia pogut deslliurar ni a les mateixes portes del regne celestial.

En un món que girava a velocitat de vertigen i que canviava constantment, on els avenços tecnològics dictaven els passos a seguir, Josep Lluís Climent i Fonollosa estava destinat a córrer la pitjor de les sorts.

La vida del nostre home, tot i això, no va acabar de forma abrupta i inesperada aquella tarda en la que va decidir anar a donat un tomb per airejar les males idees. Ben al contrari, el bo d'en Josep Lluís havia traspassat, sense saber-ho, feia ja molt de temps, tot just quan va decidir donar l'esquena a un nou món que emergia sota l'imperi d'allò virtual en el qual tothom restaria connectat per sempre més. Fora d'aquest nou ordre, allunyat de qualsevol tecnologia i de la mateixa realitat, la vida d'en Josep es va anar apaivagant poc a poc mentre la resta del planeta es mantenia falsament viu en un entorn virtual del qual el nostre home no va voler formar-n'hi mai part.

Amb això, la seva vida va deixar de girar al mateix ritme que la dels altres, i, gairebé sense adonar-se'n, va anar desapareixent poc a poc de la realitat que habitava fins a esfumar-se, completa i físicament, una tarda calorosa del més d'agost mentre una boira pixadora l'envoltava de forma suau i silenciosa.